

מזמור ט' - ל' – מזמור שבור

חוקרים רבים ראו לנכון לחבר שני פרקים אלו, ראשית משום שתוכנם קרוב, שנית משום שאין למזמור י' כותרת העומדת בפני עצמה, ואחרון משום שנראה כי המזמור מורכב מאקרוסטיכון שבמרכזו מהאות מ' ועד האת צ' אינו בנוי כיאות- ואותיות אלו חסרות בו בצורה משמעותית.

אם נקרא את המזמור בעיון נגלה כי החלק שבו חסר האקרוסטיכון- הוא החלק בו מסופר על הרשעים. מה אנו יכולים ללמוד מכאן? תשובה דרשנית תציע לראות בכך ביטוי לתחושות שמעורר בנו הרוע והרשע בעולם: כעס, נקמה, תסכול, עצב, ייאוש, פחד. עולמנו הפנימי – שעל פי רוב עומד יציב, כמו אותיות האקרוסטיכון, קורס באחת לנוכח מעשי הרוע האיומים. הנפש רועדת, הקול נשבר, האמון נסדק – ואנו מוצאים את עצמנו בכאוס מוחלט.

בדומה לקטע השובר את האקרוסטיכון בשירו של המשורר, צייר פיקאסו את תמונתו המפורסמת 'גרניקה'. בבואו לתאר את העיירה הבאסקית לאחר שהופצצה במלחמת האזרחים בשנת 1937, בחר לתאר בתמונתו יותר מכל את הכאוס אשר נוצרה בעקבות ההפצצה.

הכאוס הפיזי הוא צידו האחד של המטבע. כאשר בצידו השני נמצא הכאוס הנפשי. הנפש אחוזת הפלצות מוצפת וגואה ברגשות, שאינן מתלכדים לכדי דבר תחושה ברורה, כי בעיקר לתחושת מחנק וחוסר מסוגלות לשוב אל השגרה הבטוחה.

לנוכח השבר העמוק יש בליל של רגשות, אשר לכולם יש מקום ואין לדחות אחד מפני רעהו: רגשות חיוביים עם שליליים, תקווה וייאוש, הכרת תודה על ניסים קטנים ותחושת אימה מפני הבאות. הכל באותו הזמן ובאותה העת תחת השמיים.

גרניקה. פאבל פיקאסו. שמן על בד, 349 x 776 ס"מ. מוזיאון ריינה סופיה, ספרד.

ומה אתם מרגישים לנוכח התגלות הרוע בעולם? האם אתם מזדהים עם הכאוס המתואר במזמור התהלים ובציורו של פיקאסו?

למנצח עלמות לבן מזמור לדוד:

אודה יהוה בכל לבי אספרה כל נפלאותיה:

אשמחה ואעלצה כן אזמרה שמך עליון:

בשוב אויבי אחור יכשלו ויאבדו מפניה:

כי עשית משפט ודיני ישובת לכסא שופט צדק:

גערת גוים אבדת רשע שמם מחית לעולם ועד:

האויב תמו חרבות לנצח וערים נתשת אבד זכרם המה:

ויהוה לעולם ישב כונן למשפט כסאו:

והוא ישפט תבל בצדק ידין לאמים במישרים:

ויהי יהוה משגב לדרך משגב לעתות בצרה:

ויבטחו בה יודעי שמך כי לא עזבת דרשיה יהוה:

זמרו ליהוה ישב ציון הגידו בעמים עלילותיו:

כי דרש דמים אותם זכר לא שכח צעקת ענוים:

חנני יהוה ראה עניי משנאי מרוממי משערי מות:

למען אספרה כל תהלתיה בשערי בת ציון אגילה בישועתה:

טבעו גוים בשחת עשו ברשת זו טמנו נלכדה רגלם:

נודע יהוה משפט עשה בפעל כפיו נוקש רשע הגיון סלה:

ישובו רשעים לשאולה כל גוים שכחי אלהים:

כי לא לנצח ישכח אביון תקנות עניים תאבד לעד:
 קומה יהוה אל יעז אנוש ישפטו גוים על פניה:
 שיתה יהוה מורה להם ידעו גוים אנוש המה סלה:

למה יהוה תעמד ברחוק תעלים לעתות בצרה:
 בגאות רשע ידלק עני יתפשו במזמות זו חשבו:
 כי הלל רשע על תאות נפשו וביצע ברך נאץ יהוה:
 רשע כגבה אפו בל ידרש אין אלהים כל מזמותיו:
 יחילו דרכיו בכל עת מרום משפטיה מנגדו כל צורריו יפית בהם:
 אמר בלבו בל אמוט לדר ודר אשר לא ברע:
 אלה פיהו מלא ומרמות ותך תחת לשונו עמל ואון:
 ישב במארב חצרים במסתרים יהרג נקי עיניו לחלכה יצפנו:
 יארב במסתר כאריה בסכה יארב לחטוף עני יחטף עני במשכו ברשתו:
 ידכה ישח ונפל בעצומיו חיל כאים:
 אמר בלבו שכח אל הסתיר פניו בל ראה לנצח:

קומה יהוה אל נשא ידה אל תשכח עניים:
 על מה נאץ רשע אלהים אמר בלבו לא תדרש:

ראתה כי אתה עמל וכעס תביט לתת בידיך עליך יעזב חלכה יתום אתה היית עוזר:

שבר זרוע רשע ורע תדרוש רשעו בל תמצא:
 יהוה מלך עולם ועד אבדו גוים מארצו:

תאות עניים שמעת יהוה תכין לבם תקשיב אזנה:
 לשפט יתום ודרך בל יוסיף עוד לערץ אנוש מן הארץ: